No. 308. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-Blad.

Vrijdag 23 December

Latere Berigten der vorige Courant.

BREDA. — In de kamer van belgische vertegenwoordigers is gisteren de generaal *Wilmar*, de tegenwoordige oorloga-minister in België, als lid der kamer toegelaten, zijnde onlangs als zoodanig benoemd ter vervanging van den burgemeester van Brussel, *Rollin*. Te Roma is de graaf *Duval de Beaulieu* dezer dagen tot ambtenaar verkozen, en het afgevaardigde zekere heer *Fossat*, zeer tegen zien zin der land- en mijn-eigenaars van Henegouwen, welke den heer *Colmant*, die met de belangen van het gewest zeer bekend is, verlangden, doch bij ballotage voor zijnen mededinger moest onderdoen.

In de zitting der vertegenwoordigers zijn gisteren de discussien over het budget der middelen hervat, en heeft men zich bepaaldelijk met den accijns op de suiker bezig gehouden. De gevoelens waren omtrent dit artikel zeer verdeeld; sommigen wilden den geheelen accijns als te weinig opbrengende, afgeschaft zien; ten laatste werd besloten al de voorgestelde veranderingen in het ontwerp aan eene speciale commissie te zenden die later deswege een afzonderlijk rapport zal uitbrengen. — De senaat is gisteren met de wet op het duel voorgegaan.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (21 *December*) waren de fondsen genoteerd: Belg. 100½; O. Metall. 19⅝; Sp. Ardoin 20, 20⅛; Difered. 8⅝; Nap. [illegible] 92½; B. Tavolière 55½; Sicil. 92⅝; Rom. [illegible] 19⅛; Certific. [illegible] 99⅛, 99; Braz. 83½. — Wissel-koers op Amsterd. en Rotterdam pari.

In de belgische bladen van heden vinden wij berigten uit Londen, tot den 17den welke eene tijding van aanbelang behelzen, waarvan reeds sprake was op de parijsche beurs van Maandag, (*zie ons vorig n°.*), en die, zoo dezelve zich bevestigde, voorzeker geen den minsten twijfel omtrent Engelands inzigten jegens Spanje zou laten. Het britsch kabinet namelijk zou gezind zijn om regtstreeks in Spanje tusschen beide te komen met een legerkorps van 10,000 man, ten voordeele van koningin *Christina*; in de eerste plaats echter, om zich voor goed van de vesting St. Sebastiaan te verzekeren. Zie hier het geen daarvan in de londensche bladen zou voorkomen, in welke wordt evenwel niet gezegd:

» Gisteren werd vrij stellig verzekerd, dat het gouvernement eindelijk het besluit had genomen om 10,000 man troepen naar Spanje te zenden, en zulks voor het in bezit nemen van St. Sebastiaan en voor waarborg van de naarkoming des kontrakts, gesloten tusschen den heer *Mendizabal* en lord *Palmerston*, betrekkelijk de aan het hulp legioen gedane leverantien van levensmiddelen, munitien, kleedingstukken en ander krijgs-materieel, van af het begin van den oorlog. De opperbevelhebber van het leger, lord *Hill*, heeft de kolonels van verscheidene regimenten gewaarschuwd, van zich tot het vertrek gereed te houden. Men gelooft dat een bataillon van elk der drie regimenten lijfwachten te voet de expeditie zal mede maken, waarvan het hoofddoel zoude wezen, om den generaal *Evans* in de gelegenheid te stellen van met het Spaansche leger mede te ageren, zonder de stad aan eene bemagtiging der karlisten bloot te stellen. Een groot getal transport-vaartuigen zal onmiddellijk bevelen krijgen, in het arsenaal te Woolwich hiertoe eene groote drukte."

Van den anderen kant houdt de *Messager de Paris* het volgende artikel:

» Men verzekert dat de heer *Ellice*, namens het britsch kabinet, aan het fransch gouvernement verklaringen heeft moeten doen, omtrent verscheiden punten Spanje betreffende, die ook ter bekrachtiging aan het parlement zullen voorgelegd worden. Het schijnt dat de heer *Villiers* (de britsche gezant te Madrid) met den heer *Calatrava* eene additionele overeenkomst op het viervoudig traktaat heeft getroffen, in twee artikelen vervat; het eerste houdende voor het britsch gouvernement de verpligting om een engelsch legioen van 10,000 man te voeden, te kleeden en soldij te betalen; het tweede, om aan het gouvernement der koningin, zoolang de pretendent van het spaansch grondgebied niet zal verdreven zijn, eene maandelijksche uitkeering te doen van 40,000 p. st. (480,000 guldens) waarvan de eerste voldoening zou geschieden op 1 Februarij aanstaande, wanneer binnen dien tijd het parlement zijne bekrachtiging aan de overeenkomst gaf. In dit geval zou er zelfs mondeling bij beloofd zijn, om tegen het voorjaar deze subsidie op 60,000 p. st. (720,000 gulden) te brengen.

» De overeenkomst voor wat het legioen aangaat, zou reeds nu voortgang hebben; het korps zou spoedig georganiseerd en op den bepaalden voet gebragt worden. Bovendien beweert men, dat er een geheim artikel zou bestaan, waarbij Engeland zich het regt voorbehoudt van in St. Sebastiaan garnizoen te houden, tot op de algeheele betaling van hetgeen Spanje ten gevolge dezer laatste overeenkomst mogt schuldig worden."

Omtrent het tweede punt valt aan te merken, dat het stellen van den termijn op 1 Februarij, aanderling toeschijnt, daar het parlement eerst tegen het laatst van Januarij bijeen komt.

Ter Londensche beurs van den 17den, waren genoteerd: 5 pCt. gecons. 88¾; Neil. 2½ pCt. 54; Spanje Ardoin 20¼; Portugal 5 pCt. 44¼; 3 pCt. 28½; Braz. 82.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten December.

Tot paarden-artsen der 1ste klasse bij het korps rijdende artillerie zijn benoemd *A. Aalbers* en *F. van de Poll*.

De 1ste luitenant op non-activiteit bij het korps rijdende artillerie, *J. F. Lycklama à Nyeholt*, is weder bij gemeld korps in activiteit gesteld; terwijl aan den kapitein *N. C. Arnhold*, van het algemeen depôt der landmagt n°. 33, het non-activiteits traktement is toegekend.

Op zijn verzoek is uit het vaste korps der zee-officieren eervol ontslagen, de luitenant ter zee der 2de klasse, *W. A. Dura*.

— Naar men vernoemt is van Regerings wege vastgesteld, dat de werkzaamheden ter aanvulling van bij de administratie der nationale nijverheid aangelegde fraaije verzameling van modellen van werktuigen, ter dienste van scheepsbouw, handel, fabrijken en trafiken, zullen worden voortgezet.

— Door het Amsterdamsch Handelsblad word vermeld, dat ten gevolge het besluit van deelhebbers in den ijzeren spoorweg van Amsterdam op Haarlem, het rekwest, strekkende tot bekoming van gunstige modificatie in de door Z. M. verleende concessie, tot den aanleg van den spoorweg, bij Z. M. is ingediend geworden.

— Men schrijft uit Wijhe, provincie Overijsel, den 15den dezer:

» Heden morgen om half zeven ure ontstond alhier brand ten huize van *Jacob Huisman*, wonende op het erve Rietberg in Toegeren, welke zoo spoedig toenam, dat binnen een uur al het huisraad, koren en hooi eene prooi der vlammen werd, en waardoor dit ijverig huisgezin, met eene oude moeder en drie kleine allen ziek zijnde kinderen, in de bitterste armoede is gedompeld; hebbende de eigenaar van het huis, dat voor eene aanzienlijke som in eene brandkas was verwaarborgd, en die in eene kamer van dat huis woonde, nagenoeg alle zijn goederen gered.

— Uit Groningen meldt van den 19den dezer:

» Op Vrijdag, den 16den dezer, des morgens ongeveer 7½ uur, voeren van Delfzijl met eene loodsboot *Jan Obbes Visser*, schipper van Farmsum, *Meint Fokkes Mulder*, schippersknecht, mede van Farmsum, *Luitjen Klein*, schippersknecht van Borkum, en *Hindrik Jans Damster*, van Emden, stuurman aan boord van een in de haven Delfzijl liggend galjootschip, gevoerd bij kapit. *Jan K. Romelingh*, met oogmerk, om een' kruistogt naar zee te doen. Dien dag, des voormiddags omtrents 11 uren, onder het eiland Borkum geankerd zijnde, begaven gemelde vier personen, met eene kleine boot of Noordsche flit, zich van boord, om eene zeer nauwe geul over te varen, ten einde naar gemeld eiland Borkum zich te begeven. Naauwlijks in de boot van boord zijnde, hadden zij het ongeluk, om met de boot om te slaan, en allen in de golven om te komen. Een jongen, genoemd *Lammert Huisinga*, welke alleen aan boord was gebleven, heeft, zoo veel mogelijk getracht hen te redden, doch vruchteloos. De lijken van *Jan Obbes Visser* en *Meint Fokkes Mulder* zijn door schipper *Klaas Dijk*, van Borkum, opgevischt, en in den morgen van den 18den dezer te Delfzijl aangebragt. De lijken der andere verdronkenen zijn nog niet gevonden. *J. O. Visser* laat eene hoog zwangere vrouw, *M. F. Mulder* twee hoog bejaarde ouders, wier steun en troost hij was, en *Luitjen Klein* eene zeer oude moeder na, in wier onderhoud hij meerendeels voorzag; de betrekkingen van den stuurman *Hindrik Jan Damster* zijn te Delfzijl onbekend."

— Te Brussel ging gisteren in de fondsen weinig om; de koersen waren flaauw. De Spaansche Ardoins, bij de opening op 19¾, tegen den 26sten, staande, bleven na de notering op 19¾.

FRANKRIJK.

PARIJS (DINGSDAG) DEN 20STEN DECEMBER.

Men wil dat men het in den raad thans eens zou zijn geworden om den maarschal *Clausel* terug te ontbieden; het bevel daar-

toe zou heden per telegrafische depeche en per estafette zijn overgemaakt. Welken spoed evenwel de maarschalk moge maken, zal hij niet voor den 15 of den 20sten hier kunnen zijn. Daar de discussie over het antwoord nu voor dien tijd moet plaats hebben, zegt men dat het ministerie de discussie over de zaak van Constantine zal zoeken te vermijden, door te zeggen dat het gouvernement de komst van den maarschalk afwacht, om rekenschap te kunnen geven van de oorzaken die gemelden togt hebben doen mislukken.

Dagelijks verwacht men in den *Moniteur* de lijst der gesneuvelden en gekwetsten van den togt van Constantine te vinden, doch vindt zich daarin tot heden telkens te leur gesteld.

De hertog *van Nemours* wordt heden of morgen in de hoofdstad verwacht. Hij zou den 17den Toulon verlaten.

Men spreekt weder bij vernieuwing van oneenigheden die tusschen de beide gouvernementen van Frankrijk en Engeland ontstaan zijn en met eene scheuring het wederzijdsch bondgenootschap bedreigen, behalve het punt der bezetting van St. Sebastiaan, door de Britten, welke, indien dezelve zich bevestigen mogt, gewis levendige vertogen dezerzijds zal uitlokken, is de toon waarop de Engelsche bladen zich over den togt van Constantine uitlaten, een blijk van de weinige opregte gezindheid der Engelschen en voor ons nationaal gevoel alles behalve streelend, daarin doch straalt maar al te zeer een kwalijk verborgen gevoel van tevredenheid over de mislukking door terwijl daarbij de bedoelde bladen dan nog vragen, met welk regt wij ons achtereenvolgelijk van de onderscheidene plaatsen van Noord-Afrika willen meester maken; zonder te bedenken dat wij hun dezelfde vraag opzigtelijk Spanje in hunne Indische bezittingen zouden kunnen doen. Een onzer dagbladen *la Chronique de Paris* deelt daarbij eene opmerking mede, door de officieren die den togt bijwoonden gemaakt, dat het voorkomen der wallen van Constantine en de wijze van verdediging de blijkbare kenmerken droegen van de hulp der engelschen en derzelver vroegere tegenwoordigheid aanraadde. Even als immer te voren, zal ook nu de onderlinge naijver en afgunst eene duurzame verbindtenis van beide landen beletten.

— Het gerucht heeft zich sedert twee dagen verbreid, dat de maarschalk *Molitor* den maarschalk *Clausel* zoude vervangen.

— Sedert de voorlezing in de kasernen van de dagorde der oorlogsministers, waarbij vrijwillige manschappen voor eenen nieuwen togt naar Constantine worden gevraagd, zijn de aanbiedingen talrijk, vooral ook van officieren die, velen zelfs als vrijwilligers deel van het nieuwe expeditiekorps wenschen uit te maken.

— De luchtreiziger is met zijn bal een half uur aan gesneuide van Vitrij weergekomen; hij had, zoo gezegd wordt, uit hoofde van den inderaade nacht en wijl de medereizigers naar Parijs terugverlangden, de luchtvaart niet verder voortgezet. De heer *Green* verklaarde, dat bij vijf minuten na de opvaart, reeds tot boven de wolken was gestegen en in eene atmospheer gekomen, waar de zon luisterrijk scheen; de thermometer teekende 87° Fahrenheit.

— Het dagblad *l'Indicateur* van Bordeaux van den 17den houdt het volgende:

„Ten gevolge van een zoo gezegd wordt, zeer hevig gevecht hebben de karlisten het beleg van Bilbao in den nacht van den 13den op den 14den opgebroken. *Espartero* zou er nog des morgens zijnen intogt hebben gedaan aan het hoofd zijner divisie. Zoodanig luiden de gerachten die den 15den te Bayonne in omloop waren. Wij verwachten de bevestiging dezer tijdingen.

De *Phare* van Bayonne behelst niets van al deze bijzonderheden. Men heeft heden ook geen bijzondere berigten uit die stad, 't welk ontwijfelbaar bij zulk eene belangrijke gebeurtenis het geval zoude zijn.

De berigten uit Madrid tot den 12den behelzen weinig bijzonders. Men hield er zich nog steeds bezig met de buitengewone maatregelen door het bestuur aan de cortes voorgesteld. Het bestuur zou een weinig voldoend antwoord aan den aide de-camp van *Narvaez* hebben medegegeven, welke zich over den opstand der afdeeling van *Alaix* kwam beklagen. Deze disgracie van *Narvaez* werd daaraan toegeschreven, dat bij de bende van *Gomez* na de gevechten van los Arcos niet krachtdadig genoeg vervolgd had.

— Ter beurze merkte men heden een vrij algemeene neiging tot rijzing op. De speculateurs schenen in het geheel niet afgeschrikt over den strijd welken het ministerie wegens den togt van Constantine aangedaan wordt, in de gehouden opening der kamers. De bankactien waren steeds gezocht en hielden zich op 2350 staande. — De spaansche fondsen waren slapper dan gisteren; men was reeds terug gekomen van het in den beginne verspreidde gerucht, dat *Espartero* de karlisten genoodzaakt had het beleg van Bilbao op te heffen en in de stad was getrokken. De Ardoins daalden van 21⅛ tot 20¾.

De Notering was heden (20 *December*) 5 pCt. 108; 3 pCt. 79,20; Nap. renten 97,45; Spanje Ardoin 20⅜; Passive 5¼; Portugal 3 pCt. 30; Rom. L. 108⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den December.

Uit Kopenhagen schrijft men van den 29sten November dat men daar toen eene strenge koude had, zoodat uit Omanienboom reeds menschen, zelfs paarden en wagens over het ijs gekomen waren. Van Riga tot aan zee is de Düna met ijs bedekt.

— De prins *Albert* van Pruisen, die te Gumbinnen een bal gegeven, hebbende, ten gevolge van het hem bij Tauroggen overkomen ongeluk, hetwelk zijnen adjudant *Schlippenbach* het leven koste, genoodzaakt was naar Berlijn terug te keeren, zal nu andermaal in dit saizoen, den 27sten dezer, de reis naar Petersburg aannemen en daarbij vergezeld worden door den graaf majoor *von Hoym* en den majoor *von Schlippenbach*.

— De bekende *August Conseil*, geboortig van Ancona in Italie, is den 9den dezer door het Ambtsgerigt te Bern gevonnisd, en daarbij veroordeeld tot eene gevangenschap; waarvan echter de tijd dien hij reeds in de gevangenis heeft doorgebragt gerekend zal worden; voorts tot betaling der kosten van detentie en van de helft van die der procedure, en eindelijk om door de policie over de grenzen van het kanton gebragt te worden, met verbod om het grondgebied daarvan binnen vier jaren weder te betreden.

In Bazellandschap zijn hevige oneenigheden tusschen de kantonsregering en het hoogé geregtshof ontstaan, ten gevolge der vrijspraak, door het laatste aan eenige inwoners verleend, die zich aan bloedigen wederstand tegen de landjagers hadden schuldig gemaakt. Nadat nu ook de landraad geweigerd heeft de uitspraak van het geregtshof krachteloos te maken, moeten de leden van het kantons-bestuur eenparig besloten hebben hun ontslag te nemen, in geval de landraad in zijne weigering blijft volharden.

— Volgens gerachten te Berlijn in omloop, zou de Weener bankier *Sina* een plan hebben ontworpen, om de hoofdstad Weenen door middel van een spoorweg met Praag te verbinden. Men zou daarbij een omweg maken om het voornaamste gebergte te ontwijken; de kosten werden op 12 millioen guldens begroot. De Oostenrijksche regering zou tot een dergelijk plan zeer genegen zijn.

— Berigten uit Weenen tot den 12den December, houden, dat de Keizer van zijne jongste onpasselijkheid weder volkomen hersteld is; evenwel liet dezelve bij de openbare audientien zich nog door zijnen oom, den aartshertog *Lodewijk*, vertegenwoordigen. — De hertog van Nassau werd dagelijks te Weenen gewacht.

— Uit Rome wordt gemeld, dat de kardinaal staats-secretaris *Lambruschini* zich uit hoofde van ongesteldheid voor eenigen tijd aan de zaken had onttrokken. In het financieel beheer van den keizerlijken staat werden reeds hervormingen voorgenomen, onder anderen ook met betrekking het hoofdbestuur zelve en het personeel. — Gerachten te Rome lieten dom *Miguel* gedurig naar elders afreizen, waartoe zijne menigvuldige jagtpartijen de gereede aanleiding gaven.

— Uit Triest schrijft men, dat het Engelsch fregat *Portland* in die haven was geloopen om den Koning en de Koningin van Griekenland naar Griekenland over te voeren. Het schijnt dus dat Hh. Grieksche MM. uit de haven van Triest de overvaart zullen doen.

— In berigten uit Konstantinopel van den 22sten November houden, dat de pest daar nog immer bleef voortwoeden. Alle welgezeten inwoners wier zaken het toelieten ontvluchtheden de stad.

— Te Weenen waren den 15den dezer genoteerd: 5 pCt. Metal. 103⅜; 4 pCt. 99⅛; Bankactien 1384½.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 23sten December.*

TARWE. — Stil, er is alleen verkocht: 127 ℔ J. N. Zeeuw. *f* 210.

ROGGE. — Oude, bij partij aan consumptie verkocht: 119, 122, 123 ℔ Pruissische *f* 161, 167, 168. Nieuwe Inlandsche bij klein gerij: 124, 125 ℔ Overijsselsche *f* 158, 160.

GARST en HAVER. — Zonder handel.

BOEKWEIT. — Houd prijs: 117 ℔ Nijkerker *f* 150; 117 dito zaksmaat *f* 148.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — traag in een doen: Dun Az. Aveelzaad 65 £; Dec. 61 £.

LIJNZAAD. — zonder handel.

RAAPOLIE. — met weinig handel, niet williger: per 6/w. *f* 45; vliegend *f* 44¼, 43¾; Mei *f* 41¾, 41½.

LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 35, 35¾.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *December*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53⅜, 7/16, 3/8; ditto 5 pCt. 100, 1/16; Kansb. 22⅜; Amort.-Sijndic. 4½ pCt. 94⅞; ditto 3½ pCt. 77; Handelm. 180½; Ardoins 85 £, 19⅞, 20, 19⅛; ditto onbep. d. 19 7/16; ditto coup. 35½; Uitgest. 8⅜; Metall. 5 pCt. 99⅜, ¼; Fr. 3 pCt. 80¼; Columb. 16⅜; Enk. bl. Gr. 19½.

*** De Heer LAFONT, Eerste Violist der Hoven van Frankrijk en Rusland, heeft de eer het Publiek te berigten dat zijn CONCERT zal plaats hebben op Vrijdag den 30sten December; waarop zich tevens zal laten hooren Mejuffer THERESA MILANOLLO, jonge Kunstenaresse van zeven jaren. — Het CONCERT zal plaats hebben in de Zaal *Amicitiæ*, en beginnen ten zes uur. De prijzen der Entrée-Billetten zijn *f* 1,25; men kan zich van dezelve voorzien bij de Uitgevers dezer en bij VAN HEMERT aan het Lokaal; waar men tevens de plaatsen zal kunnen bespreken, tegen betaling van 19 Cts.

*** De Verkooping van het GAFEELSCHIP, waarvan de Bekendmaking in deze Courant op den 15 en 19 December 1836 heeft plaats gehad, is voorloopig uitgesteld.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.